

fjernt fra overdreven Pessimisme og Optimisme, saaledes som det ogsaa bør være. Der er rørt ved det Spørgsmaal, om der nu ogsaa blev fuldstændig Balance i Finansaaret 1912—13, Finanslovforslaget for dette Finansaar er at betragte som et Normalbudget, og ved de kontrollerende Overvejelser, der ere foretagne mellem mig og de forskellige Ministerier, er man naaet til det Resultat, at det kan betragtes som et saadant, men det er en selysagt Ting, at da det er det første Aar, i hvilket de nye Skattelove virke, vil Overgangsaaarenes Vanskeligheder ogsaa komme til at vise sig. Vi have gjort tilstrækkelige Erfaringer om, hvor uberegneligt det i Virkeligheden er, hvorledes et Overgangsaaar vil virke med Hensyn til nye Skattelove, ganske særligt med Hensyn til Love, der angaa Forbrugsbeskatning. Dog er denne Uberegnelighed mindre med Hensyn til indenlandske Forbrugsafgifter end overfor Toldafgifter, og jeg tror, at naar man tager en anden Faktor i Betragtning, det Merbeløb, der vil indkomme ved Efterbeskatningen af Spiritus, vil Forbrugsbeskatningen allerede det første Aar give, hvad den antyder. Derimod er det en Selvfølge — det kan man læse sig til i selve Forslaget til Formue- og Indkomstskatteloven —, at denne Lov ikke kan give hele sit Beløb allerede det første Aar 1912—13. Det vil gaa dermed, som det gik med Forsvarsskatten, der det første Aar kun gav $\frac{3}{5}$, medens de $\frac{2}{5}$ først kom i det næste Finansaar. Dertil vil der imidlertid blive taget Hensyn ved Beregningen af Størrelsen af det faste Laan, der skal optages.

Medens jeg omtaler Balancen, skal jeg nævne, at det flere Gange er fremhævet, at jeg og flere af mine Partifæller i Foraaret 1910 ikke antog, at der vilde behøves saa store Beløb til at frembringe Balance, som det senere desværre har vist sig. Dette er fuldstændig rigtigt, men at der selvfølgelig ikke har været noget som helst Ønske om at give Befolkningen den Tro, at der ikke forestod store Byrder, er klart nok ogsaa af selve Udtalelserne. Jeg skal her henvise til en Udtalelse, jeg fremkom med som Finanslovsordfører den 17. Marts 1910, og som staar i Folketingstidenden Sp. 5148. Jeg taler der om Nødvendigheden af at spare, men tilføjer: „Jeg haaber, at man ad den Vej virkelig vil kunne naa en Reduktion. Men lad os ikke hengive os til Illusioner om, at vi kunne gøre her i Landet, hvad man ikke, mig bekendt, har kunnet gøre i noget som helst andet civiliseret Land i Verden: følge med i den hele moderne sociale Ud-

vikling med Støtte af Erhvervslivet paa de mange forskellige Maader, med de forhøjede Lønninger etc., uden at det kommer til at koste forøgede Byrder. Man kan ikke gøre det med Bespareser alene“.

De forøgede Byrder, som jeg og flere andre den Gang nærmest tænkte paa, vare en saadan Forhøjelse af Statsbanetaksterne, at de med en rationel Opstilling kunde have givet fuld Rente, hvorved man den Gang forstod $3\frac{1}{2}$ pCt. af den deri anbragte Kapital, i Forbindelse med en rimelig Forhøjelse af Afgifterne for Stempel og Tinglæsning, noget, som i alt Fald fra min Side bestandig er fremhævet ved de forskellige Møder, hvor jeg har haft Lejlighed til at udtale mig om disse Ting. Men det vil ses, at der heri alene ligger ikke ganske ubetydelige Byrder. Forhøjelsen af Stempel- og Tinglæsningsgebyret er godt $2\frac{3}{4}$ Mill. Kr., og skulde Statsbanerne med en rationel Opstilling — og man kan egentlig ikke sige, at den Opstilling, som Finanslovkommissionen har fremsat Forslag om, gør Afskrivningerne for høje, det tror jeg paa ingen Maade — give $3\frac{1}{2}$ pCt. af den i dem anbragte Kapital, maatte vi, forudsat at de naturlige Indtægter ikke vare stegne væsentlig, have været meget højere oppe med Takstforhøjelsen, end vi kom. Vi maatte paa den ene eller den anden Maade have haft en Merindtægt af Statsbanerne ud over den, der blev skabt her sidste Vinter, paa ca. $6\frac{1}{4}$ Mill. Kr. Dette i Forbindelse med Forøgelsen af Stempel- og Tinglæsningsafgifterne giver 9 Mill. Kr. Naar man den Gang antog, at man kunde klare sig dermed, laa det for en ikke ringe Del i, at Situationen endnu langt fra var klart belyst. Vi havde endnu ikke faaet det store Underskudsregnskab frem, det, der viste et Underskud paa over 51 Mill. Kr., og Toldindtægterne og forskellige andre Statsindtægter vare den Gang i en meget stærk Stigen, saa man var berettiget til at nære noget Haab om, at vi langt hurtigere, end sket er, vilde have rejst os fra den Bølgedal, hvori det økonomiske Liv her i Landet nu i saa lang Tid har befundet sig. Havde denne Forudsætning holdt Stik, var det ingenlunde umuligt, at man paa den Maade kunde have dækket det resterende Beløb, det nu har været nødvendigt at foreslaa nye Indtægtslove for.

Med Hensyn til Enkelthederne paa Finanslovforslaget skal jeg sige et Par Ord til det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Wulff), der saa varmt talte for Bevarelsen af Bevillingerne til Fagskoler og Bevillingen til Naturhistorisk Forening.